

Robo sapiens

av Triggerforfatter Hanne S. Finstad

Hvis du hadde en tidsmaskin og besøkte meg da jeg vokste opp i Oslo på 1970-tallet, ville du antagelig synes jeg var temmelig fjern. Jeg ville ikke hatt peiling på datamaskiner, Internett, e-post eller TV-spill. Hvis jeg skulle spille musikk for deg, ville jeg antagelig brukt store svarte plater av vinyl. Men da jeg fylte 13, begynte noe å skje. Jeg fikk et kalkulatorbyggesett fra USA og klarte å sette det sammen. Det var magisk at en så liten maskin kunne regne ut vanskelige regnestykker lynraskt. Fram til jeg fikk denne maskinen hadde jeg slått opp i tabeller når jeg skulle gange sammen tall som var store. Året etter, da vi skulle konfirmere oss, fikk noen av gutta i klassen imponerende digitalklokker! Tenk, klokker som bare hadde en liten skjerm med tall i stedet for visere. Størst inntrykk gjorde likevel de første mobiltelefonene. Selv om de var store som koffert og vi først måtte ringe til en dame på en telefonsentral for å opplyse om nummeret vi ville ringe, var det helt fantastisk å kunne sitte på hytta langt til fjells og snakke med folk i Oslo. I dag er alle disse tingene dagligdagse for deg. Du har kanskje din egen mobil og kan bruke både datamaskin og TV-spill hver eneste dag. Det skyldes at du vokser opp i en helt spesiell epoke i jordas historie. Menneskene i steinalderen brukte kanskje 10 000 år på å finne opp et nytt verktøy. Fra år 1000 og fram til 1800-tallet gikk det minst hundre år mellom viktige tekniske oppfinnelser. Men bare på 1900-tallet ble det utviklet like mye teknologi som de forrige 1000 år til sammen. I dag går utviklingen enda raskere. Mye tyder på at datamaskinene om 20 år vil være bedre enn menneskehjernen til å beregne ting. Da kan det bli fristende å bygge maskiner inn i kroppen. Tenk bare på hvor deilig det kunne være å få en liten datamaskin i hjernen. Hvis du skal til Italia kan du da bare legge inn et lite dataprogram om italiensk, så kan du snakke flytende italiensk når du er der. Det er allerede mennesker som har koblet maskiner til kroppen. Mennesker som har mistet en arm har fått en

kunstig «terminator»-arm som styres av hjernesignaler. Amerikaneren «Jerry» kan lese selv om han er blind. På nesen har han TV-kamerabriller som sender signaler til en liten datamaskin han bærer på brystet. Den omdanner signalene til elektriske impulser hjernen kan forstå og sender dem inn i hjernens synssenter gjennom en kabel. Man har også klart å koble menneskehjernen direkte til en datamaskin. Slik har mennesker som var lamme og ikke kunne snakke, begynt å «snakke» igjen – gjennom en datamaskin. Med trening klarte de å styre hjernesignalene slik at de kunne velge bokstaver på skjermen som sa «jeg er tørst» eller «vær så snill å skru av lyset». I framtida blir det kanskje mulig å kopiere alt som finnes inni hjernen over til datamaskiner. Noen forskere drømmer faktisk om å flytte tankene sine over i en datamaskin og leve videre som pensjonister i en elektronisk verden når kroppen blir utslitt. Tanken er merkelig, men én ting er sikkert: Hvis vi ser på alt som har skjedd gjennom jordas historie, er det lite som tyder på at vi mennesker vil herske over planeten til evig tid. Bare 1% av alt som har levd på jorda er her fortsatt. Resten er utdødd. Robo Sapiens, en blanding mellom menneske og maskin, vil bli vår etterfølger, mener framtidsforskerne. Kanskje får vi vite om de har rett – i vår levetid.